

Monumentnummer*: 511048

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **23 september 1998**
Kadaster deel/nr **82646/174**

*Woonplaats** **Leersum** *Gemeente** **Utrechtse Heuvelrug** *Provincie** **Utrecht**

Locatiennaam **Leersum** *Locatieomschrijving*

*Kadastrale gemeente** **Leersum** *Sectie** **F** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **189**

Omschrijving**

Inleiding

De theekepel op de Darthuizerberg is oorspronkelijk onderdeel geweest van het inmiddels verdwenen landgoed Darthuizerberg.

Het landgoed werd eind vorige eeuw gesticht door Daniël Francois Scheurleer, bankier van de familiebank Scheurleer en Zoonen, die in 1932 failliet ging.

De theekepel is volgens zeggens in 1904 overgeplaatst uit de Vechtstreek of uit Den Haag. De oorspronkelijke bouwperiode van de kepel is niet bekend. De architectonische detaillering van de panelen vertonen Lodewijk XVI-invloeden, terwijl het snijwerk in de bovendorpels meer Lodewijk de XIV-invloeden vertonen. Of hier sprake is van hergebruikte of in 1904 nieuw vervaardigde panelen is voorsnog niet evident.

Het dak van de kepel is niet origineel. Het huidige tentdak vervangt een koepeldak dat met loden leien gedekt was.

Omschrijving

Een zich in het bos bevindende THEEKOEPTEL op vierkante plattegrond met afgeschuinde hoeken van één bouwlaag onder een met bitumen gedekt tentdak met een bekroning in de vorm van een natuurstenen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De gevels zijn in schoon metselwerk opgetrokken en zijn voorzien van een hardstenen plint. Een omgaande houten geprofileerde kroonlijst sluit de gevels af. Elke lange gevelzijde is voorzien van een roedenschuifvenster (7x5) dat aan de bovenzijde licht getoogd is en door een natuurstenen, geprofileerde lijst wordt bekroond. De bovendorpels van de vensters zijn met krulwerk versierd. De korte afgeschuinde gevelzijden zijn blind.

De ingang bevindt zich in de noordgevel en bestaat uit een combinatie van een roedenschuifvenster die met twee sloten dichtgezet kan worden, waaronder ter hoogte van de plint een lage dubbele paneeldeur is gezet. Het interieur verkeert nagenoeg in oorspronkelijke staat. De wanden zijn voorzien van houten betimmering van panelen en zijn onder het plafond voorzien van een omgaande kroonlijst waarin een tandlijst is verwerkt. De panelen in de korte gevelzijden zijn voorzien van opliggend houtsnijwerk en rusten op een uitkragende eierlijst, waaronder vier gelijke kleine panelen met bladmotieven zijn gezet. Aan weerszijden van deze panelen bevindt zich een korte gecanneleerde pilaster. De vier grote panelen zijn wat de compositie betreft identiek. Aan een strik hangt een lint met in de top een medaillon waarin een afbeelding en daaronder diverse attributen die vermoedelijk verwijzen naar de landbouw, de visserij, de jacht en de oogst. De voorstellingen zijn omlijst. Aan de bovenzijde is een cartouche om de lijst heen gedrapeerd.

Waardering

De theekoepel Dartheide is van cultuurhistorische waarde vanwege de ontstaansgeschiedenis alsmede van hoge architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een bouwtype en vanwege de gave Lodewijk XVI panelen in het interieur.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinkoepel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument